

Telemarkskanalen

Telemarkskanalen strekker seg fra Skien til Dalen. Kanalen ble ferdig bygd i 1892 og ble på den tid omtalt som Europas "åttende underverk". Kanalen ble bygget i flere etapper. Nørsg-Skienskanalen med slusene Skien og Lovøid er den eldste, bygd i 1854-61. Bandak - Nørsgkanalen ble bygget 1887 - 1892 og omfatter 6 slusanlegg med til sammen 14 sluser. Det tok 500 mann 5 år å bygge ferdig dette anlegget. Av slusanleggene er Vrangfoss det største og mest imponerende.

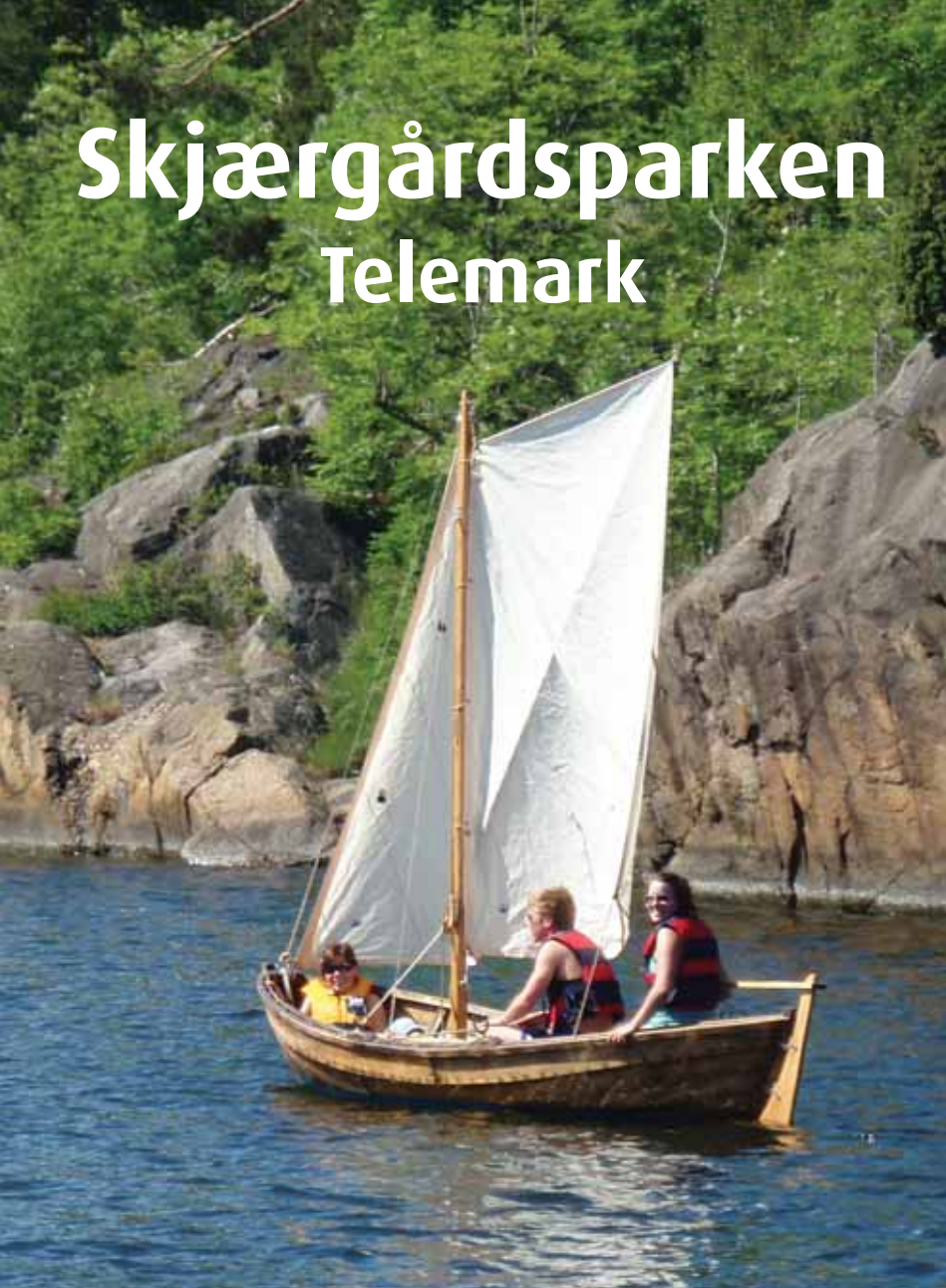
Båtterselen på Telemarkskanalen var i utgangspunktet knyttet til bryne-steintransport fra bruddene i Eidborg og i Lårdal. Den er i tillegg benyttet til tømmertransport og persontransport. I dag brukes Telemarkskanalen som turistattraksjon hvor du bl a kan la turen med den godt over hundre år gamle turistbåten "Victoria" eller benytte din egen båt til en fantastisk reise fra sjøen og inn i de indre delene av Telemark helt opp til Dalen.

For mer informasjon se www.telemarkskanalen.no eller kontakt dem på tlf. 35 58 42 00.

Ølavsetberget med gangbrytte over til Katfjæra. Foto: Jan Erik Tangen

Skjærgårdsparken Telemark

Naturvern- og friluftsområder

Fylkesmannen i Telemark
Miljøvernavdelingen

Velkommen til Skjærgårdsparken Telemark

Kartet du nå holder i hånden viser hvilke muligheter du som bruker av skjærgården har innenfor skjærgårdsparken Telemark. Skjærgårdsparken omfatter mer enn 140 områder som er tilgjengelig for allmennheten. Hensikten med kartet er å informere brukerne om hvilke muligheter som ligger her samt fasilitetene til hvert område.

Du finner også en oversikt over verneområder, turveier, kystledlytter, områder tilrettelagt for bevegelseshemmede m.m. I tillegg er det lagt inn en oversikt over tilgjengelige parkeringsmuligheter, steder for utsettning av mindre båter samt enkelte steder som egner seg til fiske.

Fri ferdsel etter friluftlovens bestemmelser - Allemannsretten - gjelder innenfor skjærgårdsparkområdet. Denne gir deg som bruker rett til å ferdes fritt i naturen samt hente av dens goder. Friluftloven pålegger imidlertid alle som ferdes i naturen en plikt til å oppføre hensynsfullt og varsomt, og til å ta hensyn til naturmiljøet, nærsutøvelse og andre brukere.

Det er varierende bruksrettsregulering på skjærgårdsparkområdene. Naturlivets og deres størst i sommerhalvåret, men det finnes også mange områder som benyttes til ulike aktiviteter både på våren og høsten. Det gøres spesielt oppmerksom på at kartet ikke er beregnet for navigering, kun som et supplement til båtportalkartet eller sjøkart!

Welcome
You are welcome to outdoor recreation in public areas at the coast of Telemark. The map gives you information about more than 140 public areas where you can go swimming, walking, fishing or find a tourist cabin (unstaffed) for sleeping. You can find places for using mooring rings and bolts where you can stay with a boat. In some places you can bring with you a hiking tent for camping for two nights. You also find information about a survey of nature reserves and landscape protected areas.

You can use the areas for outdoor recreation and nature conservation free. The Outdoor Recreation Act of 1957 legalised the right of access to the public. The right of free access and passage applies to uncultivated land, but also to cultivated land when it is frozen and snow-covered. Remember that the recreational areas and the protected areas may have special rules. Between 15 April - 15 July you are not allowed to visit some of the nature reserves because of the bird breeding season.

The map is not intended for navigation, only as a supplement to particularly boatingmap (chart). Take care to tidy up where you have rested or camped when you leave. Please, respect the rules of the areas! Listen to the local supervisors from SNO (Norwegian Nature Inspectorate) and the people that look after the areas of outdoor recreation and protected landscape!

Willkommen in den Erholungsgebieten der Küste in Telemark

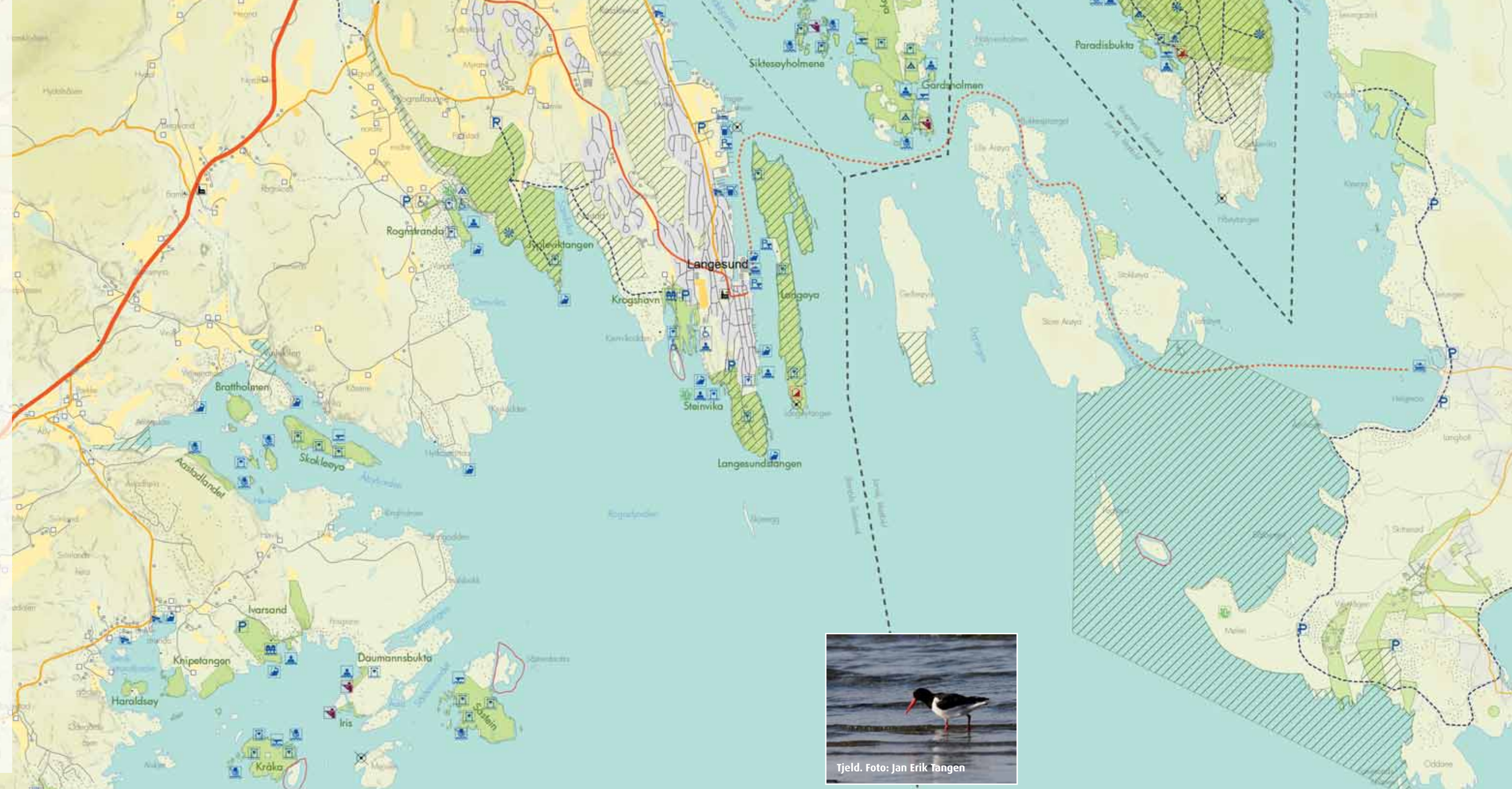
Diese Karte informiert über Angebote und Anlagen, die Besucher der Erholungsgebiete in Telemark vorfinden.

Über 140 Gebiete sind für Besuchende heute zugänglich. Sie sehen eine Übersicht über Schutzgebiete, Spazierwege, Küstenpfade, Hüttenverleih, Angebote für Behinderte usw. Zusätzlich sind Parkplätze, Bootrampen und geeignete Anlegeplätze angegeben.

Die Erholungsgebiete dürfen frei benutzt werden. Auch ausserhalb dieser Gebiete, weg von Gebäuden und Einrichtungen, darf man sich unter Rücksichtnahme auf die Natur, frei bewegen und wilde Beeren und Pilze sammeln. Naturschutzgebiete haben eigene Regeln, z.B. ist das Anlegen von Graben während der Brutzeit der Vögel verboten.

Besonders in den Sommermonaten sind die Erholungsgebiete gut besucht. Aber auch im Frühjahr und Herbst bieten sich verschiedene Aktivitäten an. Wichtig: Diese Karte ist für Navigierungen nicht geeignet, und nur eine Zusatzinformation zu den Botsportalkarten oder Seekarten!

Skjærgårdsparken i Telemark Areas for outdoor recreation at the coast in county Telemark / Erholungsgebiete der Küste in Telemark	Fylkesgrense County boundary / Landsgrense
Stiftingsgrense Municipality boundary / Landsgrense	Kommunegrense District boundary / Gemeindegrense
Andte naturvernområder Other protected landscape / Andere Naturschutzgebiete	Europagrense European coast / Europakysten
Gea Norgepark Geopark / Gea Norgepark Geopark	Riksveg State road / Riktsvei
Badeplass Open air bathing / Badeplass	Riksvei County road / Landestrasse
Toilet Toilet	Kommunal veg District road / Gemeindegasse
Tilrettelagt for funksjonshemmede Access for disabled / Anleget for Bærehindre	Privat veg Private road / Privatveg
Stoppellett Clutch bolt / Sperringepelt	Følge Footway / Følge
Tøttåss Tent / Zeltplatz	Sti Footpath / Pfad
Båtplass/Grillplass Boat ramp / Grillplass	Bilparkering Car parking / Parkierung
Gangbru Footbridge / Fussgängerbrücke	Fiskevei Fishing pier / Fiskebule
Parkering Parking zone / Parkplatz	Grube Mine / Grube
Blåtunell Boat tunnel / Bootstange	Sjøbule Marshall / Kranbauhaus
Fortynningsplass for fritidstelt Mooring for leisure tent / Anlegebåttelt for Fritidstelte	Kihøyde Church spire
Båtteltstasjon Leisure boat / Leirebått	Fyr og lys Lighthouse / Leuchtturm
Gjestehytte Guest cabin / Gästehut	Fergekai Ferry pier / Fährkai
Sjøveierstige Aluminium / Zehnwegstange	Marina Marina / Yachthafen
Ulykkeskåm Tower / Aussehturm	Sjø Sea / Meer
Kystledlytter Weather station / Küstenwarte	Innevei, vassdrag Lake, river / See, Fluss
Kystett Quarry / Kalkflåd	Dykkertiltak Diving mark / Bepflanzung
Arbeidstiltak Recreation/leisure / Anlegeplatz	Dyrkertiltak Cultivated land / Bepflanzung
Anbefalt sykkelrute Recommended bike route / Fahrradroute	Byggegode Old building area / Stadtsrandning, Dorfandung
Servicebygging Service building / Servicegebäude	Industriområde Industrial area / Industrigebiet
Sjøfugletiltak til utvalgte offentlige veier Hunting areas - see notes, between 10 Sept - 23 Oct / Jagstungrør - mer veier, mellom 10-23 Okt	

Jield. Foto: Jan Erik Tangen

Husk følgende når du bruker friluftsområder i Skjærgårdsparken Telemark

1. Områdene skal holdes ryddige og forlates i den stand som man selv - og andre ønsker å finne dem. Enhver plikter å følge stedets skilting eller oppsynets anvisninger.
2. Vis hensyn overfor landbruk og fiske som drives i enkelte av områdene. Dette kan være hensyn til husdyr på beite, drift av dyrket mark, redskap i sjøen osv.
3. Avfall og søppel skal legges i avfallsbeholdere der disse finnes. For øvrig tar du med søppel ut av området på en forsvarelig måte. Utslipp fra eller tomning av båttoaletter er forbudt. Det finnes egne ordninger for dette i enkelte havner.
4. Det skal utvises særlig varsomhet ved bålrensning og bruk av grill, slik at det ikke oppstår brannfare eller skade på vegetasjon eller svaberg. Bruk av grill på brygger og lignende er forbudt! Ikke kast varme engangsgiller i søppelkasser! Det er kun tillatt å brenne bål på anvisete plasser. Bruk av åpen ild i eller i nærheten av skogmark er forbudt i perioden fra 15.04 - 15.09.
5. Ved bruk av båt, seilbrett osv skal det vises hensyn overfor badende og fiskere. Det er forbudt å kjøre motorbåt innenfor badeproyer.
6. Etablering av fast fortøyning på land eller i vannet er forbudt.
7. Oppsetting av og opphold i mindre, bærbare telt er tillatt inntil 2 døgn av gangen på samme område. Det samme gjelder overnatting i båt ved tilrettelagt fortøyningsplass. Overnatting med bil eller campingvogn er ikke tillatt.
8. Hund skal være under kontroll av eier og føres i bånd fra 01.04 - 21.08.
9. Bruk av motorisert kjøretøy er kun tillatt på anvisete steder som adkomst- og parkeringsplasser.
10. I perioden 01.03 - 30.09 skal garna med maskeviede større enn 32mm senkes slik at toppen ikke står grunnere enn 3 meter. Garna skal også merkes med blåser/flyteelement med navn og telefonnummer tydelig påskrevet.

Fiske etter hummer er forbudt i tiden 1.januar til 1.oktober og 1. desember til 31. desember på kyststrekningen fra Svengsgrenska til og med Sogn og Fjordane. I fredningstiden for hummer skal krabbeleiner senkes til minimum 25 meter og merkes tydelig med navn og adresse på tilhørende blåser/flyteelement. For mer informasjon om fritidsfiske i sjøen www.fiskeridir.no eller brosjyren "Kysten er din" utgitt av fiskeridirktoratet.

Vær oppmerksom på at det kan eksistere spesielle adferdsregler i enkelte friluftsområder.

Kajakkpadler. Foto: Bjørn Erik Lauritzen

Allemannsretten

Retten til fri ferdsel og opphold i naturen er en del av vår kultur. Overalt i utmark kan du ferdes fritt, uavhengig av hvem som eier grunnen. Hovedprinsippene i allemannsretten er nedfelt i friluftsløvsloven av 1957.

- Som utmark regnes udyrka mark. Dette omfatter det meste av vann, strand, myr, skog og fjell. Mindre udyrka areal, som ligger i dyrka mark eller engslått, regnes ikke som utmark.
- Innmark er all dyrka jord, åker, eng, kulturbeite, høge, yngre skogplantefelt, gårdsplass, husstom, industriareal og områder hvor allmennhetens ferdsel vil være til utilbørlig ulempe for eier eller bruker.
- Allemannsretten gjelder i utmark der du kan:
 - Ferdes fritt til fots
 - Bade i sjøen, vann eller vassdrag
 - Bruke kano, kajakk, ro- eller seilbåt i vann og vassdrag
 - Ferdes fritt i båt, fortoyte og gå i land overalt langs kysten
 - Raste, slå leir og overnatte
 - Plukke bær, sopp og blomster (unntatt fredede arter)
 - Fiske fritt etter saltvannsfisk
- Friluftsløvsloven pålegger alle som ferdes i naturen en plikt til å opptre hensynsfullt og varsomt. Vi må ta hensyn til naturmiljøet, til næringsutøvelse og til andre.
- Husk derfor å lukke grunder, vise hensyn til dyr på beite, ha hunden i bånd og ikke forstyrre dyr og fugler. Ved teltning utover 2 dager kreves tillatelse fra grunneier.

Geoparken

Gea Norvegica Geopark (Geoparken) er Skandinavias første UNESCO godkjente Geopark. Geoparken skal spre kunnskap om vår geologiske natur og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens. Flere av områdene som omfattes av geoparken er også skjærgårdsparkområder. Disse områdene er skiltet med egne informasjonsskilt. Områdene er markert i kartet.

Rognstrenda med Rognstrenda myr i Geoparken. Foto: Jan Erik Tangen

Skjærgårdstjenesten

Skjærgårdstjenesten er etablert som et samarbeid mellom Staten, fylkeskommunen og kommunene. Skjærgårdstjenesten har en rekke oppgaver knyttet til skjøtsel, vedlikehold, opparbeidelse av - og drift av offentlige friluftsområder. På Telemarkskysten er det 3 driftsenheter, en i hver av kommunene Porsgrunn, Bamble og Kragerø.

I høysesongen er primær oppgavene:

- renovasjon
- skjøtsel av vegetasjon
- ettersyn og vedlikehold av ulike installasjoner
- tilsyn med arealene
- informasjon og holdningsskapende arbeid rettet mot brukerne av skjærgården

Skjærgårdstjenesten har også oppgaver knyttet til oppsyn med bestemmelser om bruken av skjærgårdsparkområdene. Alle som bruker områdene plikter å følge skjærgårdstjenestens anvisninger.

Foto: Anne S. Humberstad

Skjærgårdstjenesten har ikke overtatt den enkeltes ansvar for å holde skjærgården ren! Husk derfor å forlate områdene i den stand du selv ønsker å finne dem.

Kontaktinfo til driftsansvarlige i de enkelte kommuner:
Porsgrunn: 35 54 70 00 Bamble: 35 96 50 00 Kragerø: 35 98 17 50

Kystled og kyststier

Kystleden er etablert i kommunene Porsgrunn, Bamble og Kragerø. Her kan du leie deg inn på enkle hytter eller leie robåt om du ønsker det. Ordningene er nylig opprettet. Det er planer om utvidelse av ordningen, slik at denne på sikt vil være godt etablert langs hele Telemarkskysten.

Kyststier er også opprettet på en rekke steder langs Telemarkskysten og de indre fjordområdene. Kyststiene er i ulik grad tilrettelagt. Det finnes bl.a. stier som er tilrettelagt for bevegelseshemmede.

Universell utforming

En del områder som omfattes av skjærgårdsparken har universell utforming. Dette gjelder en del badeanlegg på større områder og tilrettelegging på enkelte kyststier. Områder med universell utforming er markert i kartet.

Allmenn sjøfugljakt på Telemarkskysten

For å utvide allmennhetens mulighet til å jakte sjøfugl finnes det en del områder på Telemarkskysten hvor staten, fylkeskommunen eller kommunene er grunneier. På disse områdene er det tillatt at jegere går i land og jakter. I kartet er områdene avmerket med piktogrammer som viser hvilke områder ordningen gjelder. For nærmere informasjon henvises det til egen brosjyre Sjøfugljakt i Telemark. Kontakt NJFF Telemark for mer informasjon.

Tilrettelagt badeanlegg ved Bergneset i Kragerø. Foto: Else Bjerg Finstad

Fotografert av S. Humberstad. Foto: Bjørn Erik Lauritzen

Naturvernrområder

Det finnes en rekke områder på Telemarkskysten som er vernet etter naturvernloven/naturmangfoldloven. Naturservar er den strengeste formen for vern og blir ofte opprettet med sikte på å verne en bestemt naturtype. Landskapsvernrområder er opprettet for å ta vare på egenarta eller vakkre natur- og kulturlandskap. Naturnatur er særegne naturforekomster eller enkeltobjekter som har vitenskapelig eller historisk interesse. Dette kan være geologiske forekomster og enkelttrær. I sjøfuglreservater og områder med fuglefredning har du ikke lov til å ferdes i perioden 15.04 – 15.07, forbudet gjelder også i en sone på sjøen inntil 50 meter fra land. Utover dette er du selvstøtt velkommen til å ferdes i verneområdene, men vær varsom og ta hensyn til plante-, dyre- og fuglelivet. Det oppfordres til å bruke opparbeidede stier!

Det er Fylkesmannens miljøvernvedlegg som har forvaltningsansvaret for naturvernrområdene. Vær oppmerksom på at det finnes egne vernebestemmelser for det enkelte område. Respekter bestemmelser og anvisninger fra oppsynspersonell. Flere av områdene i skjærgårdsparken er også fredet med hjemmel i naturvernloven/naturmangfoldloven. I disse områdene gjelder vernebestemmelser for det enkelte område framfor friluftsløvs bestemmelse og atferdsregler.

Utvalte kulturlandskap

Jomfruland og Stårholmen er utpekt til et "Utvalt kulturlandskap" sammen med 19 andre områder i landet (status per 2010). Områdene har en særskilt forvaltning fordi de har spesielt store verdier knyttet til kulturminner og biologisk mangfold. Disse verdiene tas vare på og videreutvikles av grunneierne i områdene.

Foto: Synnøve Hjeltnes

Vi har mange bygninger i skjærgårdsparken som krever vedlikehold og tilsyn. Her fra det gamle fiskebruket på Stanges i Kragerø. Huset er åpent hver helg i sommersesongen og drives av Kragerø Turistforening.

Sildevika. Foto: Sitan Tangen

Statens Naturoppsyn Telemark (SNO)

Statens Naturoppsyn (SNO) er opprettet med hjemmel i naturoppsynsloven for å ivareta nasjonale miljøverdier og å forebygge miljøkriminalitet. SNO har en sentral administrativ enhet i Trondheim og ca 50 lokale kontorer spredt over hele landet. SNO koordinerer oppsynsoppgaver. SNO Telemark har oppgaver knyttet til verneområder, rovvilt, motorferdsel i utmark, fjelloppsyn m.m., men også langs kysten med hensyn til jakt og fiske. Oppsyn med Telemarks 27 sjøfuglreservat er viktige oppgaver for SNO (se kart/tegnforklaring). Oppsyn utføres av SNO, politiet og indre kystvakt. Skjærgårdstjenesten gjør også enkelte oppsynsoppgaver på vegne av SNO. Når det gjelder sjøfuglreservatene henstiller vi til brukerne av skjærgården om å overholde ferdselbudet som gjelder i perioden 15. april til 15. juli. Husk at ferdselbudet også gjelder i en sone på 50 meter i sjøen utenfor holmene/skjærene. I resten av året skal ferdsel foregå slik at plante- og dyrelivet minst mulig skades og forstyrres. Dette gjelder hekkende fugler, men også flokker av rastende fugler som trenger hvile under trekket.

Statens Naturoppsyn (SNO)
Tlf: 73 58 05 00, e-post: postmottak@dirnat.no

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn

Statens Naturoppsyn